

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΟΔΟΣ ΚΥΝΟΣΙΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36

ΚΑΙ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ

15 ΔΕΠΤΑ 15

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έν ΕΛΛΑΔΙ έτησία Δρ. 8

— έξάμηνος » 5

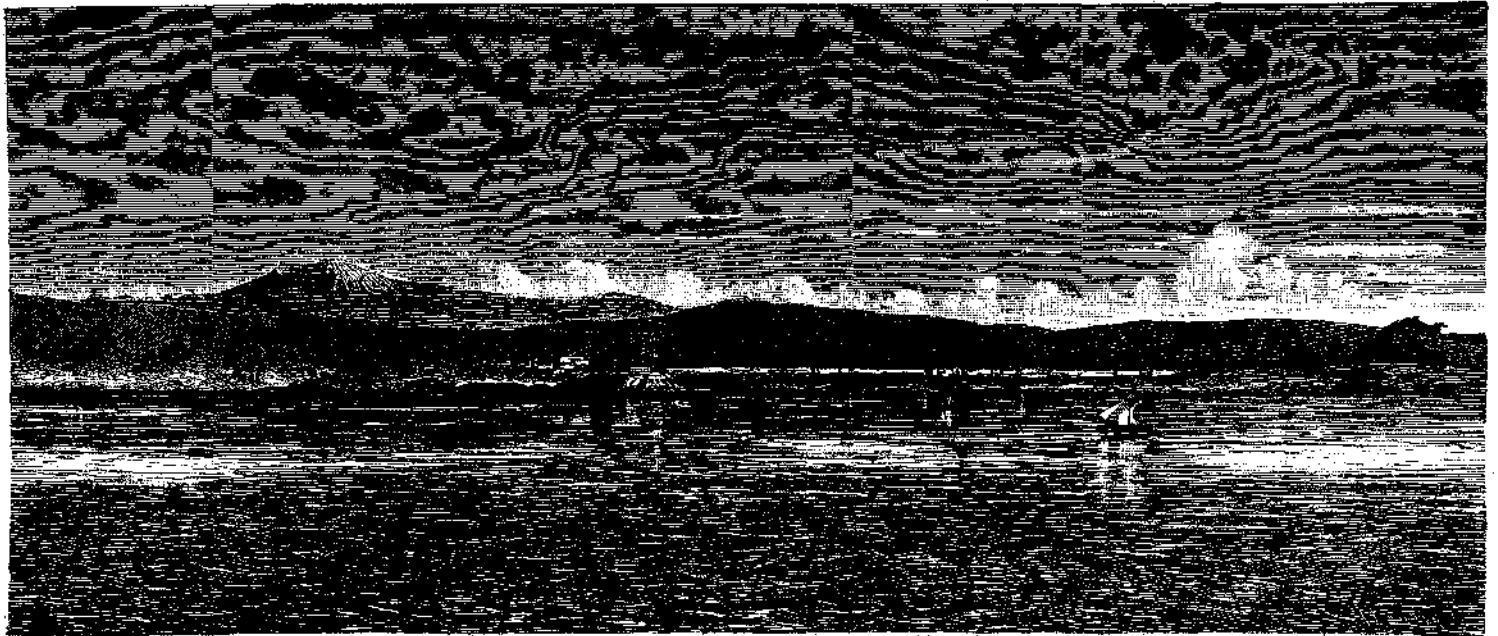
ΒΕΣΤΕΡΙΚΟΙ έτησία Φρ. 12

— έξάμηνος » 7

ΕΚΔΙΟΤΑΙ

ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.— Η Τρωάς και τὰ περίχωρα αὐτῆς. — *Όρος Ἴδη. Κοῦμ Καλέχ. Ἀνασκαφαὶ Σχλίεμαν. Καλόβαι. (Εἰκόν). — *Ο Ἥλιος. Διατήρησις τῆς ἐνεργείας τοῦ ἡλίου, ὑπὸ Φ. Πρίντζη. — *Ἡ γῆ ἔχει κέντρον χρυσοῦν; ὑπὸ Γ. Δ. Ἰωαννίδου — Διὰ μέσου τῆς θάλασσης (Ἱστορία αὐτῆς). ὑπὸ Φοίκ. — *Ἡ χειρουργικὴ καὶ τὰ νέα βλήματα τοῦ πολέμου, ὑπὸ Fr. Charny. — *Ἡ Ὀρφανή. Καλλιτεχνικὴ ἀναδημοσίεσις (Εἰκόν). — *Ἑλληνικὸν θέατρον. Αἰκατερινὴ Βεράνη, ἡ κυρία μὲ τὰς Καμυλίας, ὑπὸ Παρσπιδήμου. — *Μαγνητικὸν πεύραμα, Ἡγεμόνες ἀνυψούμενοι διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ, ὑπὸ Φ. Πρίντζη. — *Ἡ καλλιτέχνης Εὐαγγελία Παρασκευοπούλου (ποίημα) ὑπὸ Α. Βουρνάζου. — *Ἀλλήθεια ὑπὸ Ροῦ. — *Ἐπιστημονικὸν παίγνιον. Πρόχειρος πλάστιγξ διὰ τὴν στάθμισιν τῶν ἐπιστολῶν (μετ' εἰκόνας) ὑπὸ Φ. Π. — *Ἀλληλογραφία. — Αἰνίγματα. — Ἀγγελίαι.

Ἴδη.

Κοῦμ-Καλέχ.

Ἀνασκαφαὶ Σχλίεμαν.

Καλόβαι.

Η ΤΡΩΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΧΩΡΑ ΑΥΤΗΣ

Ο ΗΛΙΟΣ

Διατήρησις τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἥλιου.

Τὸ ζήτημα τῆς διατηρήσεως τῆς θερμότητος τοῦ Ἥλιου, ἦν οὗτος ἀκαταπαύστως διαχέει περίε αὐτοῦ, ἐξακολουθεῖ νὰ ἦναι πάντοτε ζήτημα ἀναμφισβητήτως νέον, ἐφ' ὅσον δὲν κατορθοῦται ἡ ἀκριβὴς λύσις αὐτοῦ.

« Πῶς εἶναι δυνατόν ὁ Ἥλιος νὰ διατηρῇ ἀλλοίωτον » τὴν θερμότητα αὐτοῦ, ἀφοῦ διηνεκῶς ἀπὸ διακοσίων » καὶ ἐπέκεινα ἰσως αἰώνων διαχέει αὐτὴν ἀνά τὴν ὑψηλίον; »

Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο θέλομεν ἐξετάσει ἐπισταμένως ἐφ' ὅσον αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀναζητήσεις καὶ παρατηρήσεις ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν, ὦδε. Ἀφίνοντες δὲ κατὰ μέρος τὰς περὶ τούτου ἐξηγήσεις τῶν ἀρχαίων, αἰτινες ἀναγκαστικῶς ἀναφέρονται πρὸς παραδόσεις καὶ ὑποθέσεις λίαν προβληματικάς, ἴδωμεν τί ἡ ἐπιστῆμη ἀποφαίνεται τὸ γε νῦν ἔχον.

Ἡ παραβολὴ τοῦ Ἥλιου πρὸς συνήθη φλογοκάμινον συντηρουμένην ἐξ εὐφλέκτων ὑλῶν, φλεγόμενων ὡς ὁ γαιάνθραξ καὶ μεταβαλλομένων εἴτα εἰς κόνιν καὶ εἰς ἀέριον, προφανῶς εἶναι μωρία. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν βλέπομεν ποσῶς οὐσίαν ἐν αὐτῇ δυναμένην νὰ παράσχη διὰ

τῆς πυρακτώσεως αὐτῆς θερμότητα συγκριτὴν πρὸς τὴν τοῦ ἀστρου τῆς ἡμέρας, εἶναι προφανέστατον, ὅτι ἐὰν ἀπετελεῖτο ἐκεῖ ἀνωθεν φαινόμενον καθαρῶς καὶ ἀπλῆς καύσεως, πρὸ χρόνων πολλῶν ἢ καυοῖς αὐτὴ θὰ ἦτο συντετελεσμένη καὶ ἡ φλογοκάμινος ἐσβεσμένη. Ἐὰν τροφοδοτήσωμεν δὲ αὐτὴν δι' ἐξαιρετικοῦ τινος τρόπου, ὅπως τῇ παράσχωμεν πᾶσαν ἐκείνην τὴν θερμότητα ἣν δύναται νὰ παραγάγῃ, εἶναι πλέον ἢ βέβαιον, ὅτι πῦρ ἑνὸς στρώματος γαιάνθρακος 100 μέτρων πάχους ἤθελεν ἐξαντληθῆ ἐν διάστηματι μιᾶς ὥρας, ἦτοι 2400 μέτρα καθ' ἡμέραν καὶ 8,760 χιλιόμετρα κατ' ἔτος. Ἀδυνατοῦσα ἄλλως τε, ὅπως τοῦ Ἥλιου ἡ θερμότης, νὰ τήξῃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ στήλην πάγου 17 χιλιομέτρων, ἣτις τῇ ἡθελεν ἐπιτεθῆ, τὸ στρώμα ἐκεῖνο τοῦ ἀνθρακος, 2400 μέτρων πάχους, δὲν ἤθελε κατ' οὐχ ἦττον, ἐὰν παρεντίθετο ἐφ' ὅλης τῆς πυκνότητος τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, 690 μιλίων χιλιαμέτρων, εἰς διάστημα ἐλάσσον τῶν 800 ἐτῶν. Ὡστε βεβαίωτατα κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τοῦ χρόνου τοῦλάχιστον ὁ Ἥλιος εὐρίσκεται ἐν πυρώσει, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὦφειλε νὰ ἦναι πρὸ πολλοῦ ἐσβεσμένος.

Οὕτω σκεπτόμενοι, παραδεχόμεθα ἐθελουσίως συνθήκας πολὺ ἐλάσσονας τῆς πραγματικότητος. Ὁ Tyndall διετύπωσε πολὺ εὐρύτερον ἀνάλογον ἰδέαν, εἰπὼν ὅτι, ἡ ἐκπεμπομένη θερμότης τοῦ Ἥλιου ἐν μιᾷ ὥρᾳ εἶναι ἴση

πρός την υπό στρώματος γαιάνθρακος της αυτής επιφανείας και 27 χιλιομέτρων παχους παραγομένην. Έν υπολογισμῷ δὲ τοιούτῳ, 27 χιλιομέτρων καθ' ὄραν, 648 χιλιομέτρων καθ' ἡμέραν και 236,682 χιλιομέτρων καθ' ἔτος, ὁ ἥλιος θά ἐκείτο ἐντελῶς και θά μετεβάλλετο εἰς κόνιν εἰς διάστημα χρόνου ὀλιγότερον τῶν 3 ἐτῶν.

Τούτεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι ὁ ἥλιος ἐνέχει τὰ μέσα ἄνακτᾶ νέαν ποσότητα θερμότητος ἐφ' ὅσον τοιαύτην ἐκπέμπει περίε αὐτοῦ, χωρὶς οὕτω νά ἐξαντληται. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ ἀόριστος ἀεικίνησις ὑτάρχει τόσον ἐν τῷ Οὐρανῷ ὅσον και ἐπὶ τῆς Γῆς, ὀφείλομεν νά ποιήσωμεν διάκρισιν τινα ἐπὶ τῶν λεχθέντων και νά προσέσωμεν: «χωρὶς νά ἐξαντληται, ἐφ' ὅσον ἡ παράγουσα τὴν ἀνακτωμένην θερμότητα ταύτην αἰτία θά δύναται νά ἐξακολουθῇ ὁρῶσα.»

Και τίς δύναται λοιπὸν νά ἦ ἡ αἰτία αὕτη; Ἐπέπρωτο τῷ ἡμετέρῳ αἰῶνι, οὐχὶ νά ἀνακαλύψῃ ταύτην, διότι περὶ αὐτῆς ὑπῆρχεν εἰκασιὰ πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ νά τὴν ὑπολογίσῃ, και νά τὴν ἀναγνωρίσῃ ὡς ἰκανὴν πρὸς παραγωγήν τοῦ καταπληκτικοῦ ἀποτελέσματος, οὗτινος πρὸ ὀλίγου ἐποησάμεθα ἀνωτέρῳ ὑπανιγμόν. Ἐδρῶσει ὀλοκλήρως ἐν τῷ φυσικῷ και μηχανικῷ φαινόμενῳ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῆς κινήσεως εἰς θερμότητα.

Ὁ πλῆξις και αἱ συγκρούσεις παράγουσι θερμότητα. Ρίνη (λίμα), ἥτις ταχέως φθείρει τοὺς ὀδόντας μίας πριόνος, θερμαίνει τοσοῦτον τὸ ἔλασμα ταύτης, ὡστε ἀδυνατοῦμεν νά ἐγγίξωμεν αὐτὸ διὰ τῆς χειρός· πρὸ χρόνου πολλοῦ συνεπιθίζομεν νά θερμαίνωμεν τὰς χεῖρας προστρίβοντες αὐτὰς ἐπ' ἀλλήλων, πλὴν ἀπὸ τριακοντα ἐτῶν περίπου. μόλις ἐδόθη ἐντελέστερος προσδιορισμὸς εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς θερμότητος, τῆς ἀφ' ὀμοίας πηγῆς προερχομένης. Βάρος ἑκατὸν χιλιογράμμων, καταπίπτον ἀπὸ ὕψους 425 μέτρων ἐπὶ σκληροῦ σώματος, ἀναπτύσσει ἀρκούσαν ποσότητα θερμότητος, ἵνα βράσῃ εἰς 100 βαθμῶν θερμοκρασίας λίτραν ὕδατος, ἔχουσαν ἀρχικῶς μηδενικὸν θερμοκρασίαν. Τοῦτο καλεῖται: φυσικῶς, τὸ «μηχανικὸν ἰσοδύναμον» τῆς θερμότητος.

Ἐν τῷ πειράματι τούτῳ παρατηρήθη τὸ πρῶτον ἡ λύσις τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς νῦν ζητήματος. Ἐγένετο σκέψις περὶ τῶν πολυαριθμῶν μετεωρικῶν σωμάτων, ἅτινα πίπτουσι ἐπὶ τῆς γῆς, εἶπον ὅτι πλείονα τοιαῦτα θά ἐπίπτον ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ἢ δὲ ἐπακολούθησάν ἰδέα ὅτι αἱ συγκρούσεις αὐτὰ προσδίδουσι τῷ ἡλίῳ ποσότητα θερμότητος ὀμοίαν πρὸς τὴν καθ' ἑκάστην ὑπ' αὐτοῦ ἐκπεμπομένην και ἀπολλυμένην, ἔλαβε ποιάν τινα ὑπόστασιν. Οἱ δὲ γενόμενοι κατόπιν ὑπολογισμοὶ ἀπέδειξαν τὸ ὀρθὸν τῆς θεωρίας ταύτης, καταδείξαντες, ὅτι ὁ ἥλιος ἐρχόμενος ἐκ τοῦ ἀπείρου διαστήματος, ἐάν καθ' ἔτος προσεπορίζετο ὄγκον ἴσον πρὸς τὸ ἑκατοστὸν τῆς μάζης τῆς Γῆς, θά συνεπλήρου οὕτω τὴν ἀφαιρούμενην ἀπ' αὐτοῦ ἴσην ποσότητα.

Πολλοὶ ἀστρονόμοι και φυσικοὶ δὲν βλέπουσι ἄλλην αἰτίαν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου.

(*Ἐπεται συνέχεια).

Φ. Πρίντζης.

Η ΓΗ ΕΧΕΙ ΚΕΝΤΡΟΝ ΧΡΥΣΟΥΝ;

Ζήτημα ἐπιστημονικώτατον σπουδαιότητος μεγίστης ἀνεκινήθη τελευταῖον ἐν Οὐασιγκτῶν. Κατὰ τὰς τελευταίας δύο συνεδρίας τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος πολλὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ θερμῶς συνηγόρησαν ὑπὲρ προτάσεως περὶ διορύξεως ὀπῆς ἐν τῇ γῇ πολλῶν μιλίων τὸ βάθος.

Πρὸ πολλοῦ διέγνω, ὅτι ἀκατανόητον ποσὸν ἀξίας ἐν μορφῇ πολυτίμων μετάλλων και ἄλλων μεταλλικῶν ὕλων

εὑρηται ἐγκεκλεισμένον, ἀπροσπέλαστον ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ πλανήτου τούτου. Ἀπαντα τὰ μέχρι τοῦδε ἐξ αὐτοῦ ἀνορυθέντα πλοῦτη προήλθον ἀπλῶς ἐκ τῶν ἐπιπολαίων ἀμυχῶν τῆς ἐπιφανείας. Καταστάσης δ' ἀπαξ προσπελαστικῆς τῆς ἐσωτερικῆς ἐρημίας τῆς σφαιρας, πρὸδηλον εἶναι, ὅτι πᾶς τις θέλει καταστῆ χιλιάκις πλουσιώτερος τοῦ Μόντε Χριστού.

Οἱ γεωλόγοι συμφωνοῦσιν, ὅτι τὸ πλείστον τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς γῆς συνίσταται ἐκ μετάλλων. Ἐπειδὴ ἡ τῆς ἐπιφανείας ὕλη τοῦ πλανήτου ἔχει βάρος μόνον δις και ἡμισυ μεγαλιότερον τοῦ ὕδατος, συναίγεται μετὰ βεβαιότητος ἀπολύτου, ὅτι παρὰ τὸ κέντρον ἡ ἀνάλογος βαρύτης τῶν οὐσιῶν εἶναι ἐνδεκάκις μεγαλιότερα τῆς τοῦ ὕδατος. Τοῦτο δ' ἀποδοτέον εἰς τὸ ὅτι, ἐνῷ ἡ γῆνις αὕτη σφαῖρα ἀπεψυχούτο συμπυκνυμένη, αἱ βαρύτεραι οὐσίαι ἐπέζητον κατὰ φυσικὸν νόμον τὸ κέντρον. Ἐντεῦθεν πιθανὸν εἶναι ὅτι, ἡ μεγίστη ἐσωτερικὴ μάζα τῆς σφαιρας συνίσταται ἐκ σιδήρου. Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἄλλα μέταλλα βαρύτερα τοῦ σιδήρου, ἅτινα φυσικῶς εὑρηται ἐπισεσωρευμένα ἀμέσως περὶ τὸ κέντρον τῆς σφαιρας.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων πρωτίστως δεόν νά συγκαταριθμώσωμεν και τὸν χρυσόν. Ὁ ἀμερικανὸς γεωλόγος Γίλβερτ, ἐν διατριβῇ αὐτοῦ πρὸ τινος δημοσιευθείσῃ ἐν τινὶ τῆς νέας Ἰόρκης ἐφημερίδι, φρονεῖ ἀδιστακτικῶς ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὑπάρχουσι μεγάλοι σωροὶ τοῦ ὑπώχρου μετάλλου παρ' ἄλλοθι περὶ τῆς γῆς. Ἀλλ' εἰσι γνωσταὶ και δύο ἢ τρεῖς ἄλλαι ὕλαι βαρύτεραι και αὐτοῦ τοῦ χρυσοῦ, ἐν αἷς και ἡ πλατίνη, ἥτις προσεκλήσαστο ἐν τῇ ἀγορᾷ διπλασίαν ἀξίαν κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἐτη, ἕνεκα τῆς ἀυξηθείσης δαπάνης τῆς παραγωγῆς.

Οὐδόλως λοιπὸν παραλόγως, μέλη τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος, γερούσιασται, και πρόσωπα ἄλλα ἀνεγνωρισμένης ἐπιστημονικῆς βαρύτητος, σκέπτονται περὶ τοῦ συνετοῦ και ἐφικτοῦ τῆς διορύξεως ὀπῆς ἐν τῇ γῇ, ἐπὶ σκοπῷ ἐξαγωγῆς τῶν μεταλλικῶν αὐτῆς περιεχομένων. Χάριν ἐπιστημονικῶν πειραμάτων ὀπῆ ἀνεσκαφῆ τελευταῖον ἐν Σπέλλιγκ τῆς Γερμανίας, εἰς βάθος ἑνὸς μιλίου. Δυστυχῶς ὅμως εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀνευρέθη ὕδωρ, οὕτω δ' οὐδὲν νεώτερον προσετέθη και οὐσιώδες εἰς τὰς περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς γῆς γνώσεις ἡμῶν. Φρέαρ ἄλλο διορύχθη ἐν Γήλιγκ τῆς Δυτικῆς Βιργινίας, εἰς βάθος τριῶν τετάρτων μιλίου. Εἶναι ξηρόν, ἢ δὲ τῆς διορύξεως πρόοδος προβαίνει μετὰ ταχύτητα 10 περίπου ποδῶν τὴν ἡμέραν. Ἡ διεύθυνσις τῆς διορύξεως αὐτοῦ, δυσανασχετέι μεγάλως, φοβουμένη ὅτι οὔτε ἔλαιον οὔτε ἄλλο τι θά εὑρεθῆ πρὶν ἢ ἡ ὀπῆ διεξέλθῃ εἰς τοὺς Ἀντίποδας, και τίς καταπέση ἐντὸς αὐτῆς.

Οὐδεὶς ἐπιστήμων φαντάζεται ὅτι ἀποτελέσματα ἐπιτυχῆ (ἐμπορικῶς ὀμιλοῦμεν) θέλουσι ἐπιτευχθῆ, χωρὶς νά ἀνασκαφῆ ὀπῆ πολλῶν βαθυτέρων τῶν μέχρι τοῦδε ὑπορυχθεισῶν. Ὑπελογίσθη, ὅτι εἰκοσι μιλία κάτωθι τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς πᾶν γνωστὸν ἀντικείμενον—μέταλλα, βράχοι κλ—διαλύονται και ρευστοποιοῦνται.

Τοῦ σημείου τούτου ἀπαξ προσπελασθέντος, φυσικῶς πᾶν τὸ ὑπ' αὐτὸ θέλει ἀναβρύσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἔνευ δαπανῶν ἐξορύξεως. Ἀμέσως δ' ἡ τιμὴ τῶν μετάλλων ἐν τῇ ἀγορᾷ θέλει μειωθῆ εἰς ἐλάχιστόν τι ἢ μηδέν, και ἐποχὴ νέα θέλει ἀνατελῆ ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Προέβαλλον ὅτι τοιοῦτος τεχνικὸς ὀχετὸς θέλει καταστῆ εἶδος ἠφαιστείου, δι' οὗ ἐξαγόμενον τὸ ἐν ρευστῇ καταστάσει εὑρισκόμενον ἐσωτερικὸν τῆς γῆς, θέλει καταπλημμυρῆσῃ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς, καταστρέφον πᾶσαν ἐπ' αὐτῆς ὑπαρξίν και ἐν γένει διαταράσσον τοὺς νόμους τῆς σχέσεως αὐτῆς πρὸς τὸ Σῶμα.

Ἀλλὰ πᾶς κίνδυνος θέλει προληθῆ, ἐν τὰς τῆς διορύξεως ἔργα ἰδρυθῶσιν ἐπὶ πεδιάδος ἀναπεπταμένης.

Γ. Α. Ἰωαννίδης.

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΗΣ ΥΕΛΟΥ

(Ἱστορία αὐτῆς.)

Ἡ ὕαλος μᾶς φαίνεται βεβαίως τόσω κοινὸν πρᾶγμα ὥστε παρεχόμεθα πρὸ αὐτῆς ὡς πρὸ τοῦ κοινοτέρου φυσικοῦ ἀντικειμένου. Καὶ ἐν τούτοις ἡ ἱστορία τῶν κοινοτέρων αὐτῶν ἀντικειμένων μᾶς εἶναι πολλὰκις ὀλιγῶς ἀγνωστος, διότι οὐδέποτε κατεγίναμεν εἰς αὐτὰ, θεωροῦντες ταῦτα μικροῦ και ἀναξίου λόγου ἐνδιαφέροντος.

Ἡ χρῆσις τῆς ὕελου χρονολογεῖται μόλις ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος. Μέχρι δὲ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης αἱ ὕαλοι τῶν παραθύρων ἀντικαθιστάντο ὑπὸ κηρωτοῦ πανίου (μουσαμά) ἢ χάρτου κηρισμένου δι' ἔλαιου.

Ἐν Σκωτίᾳ μέχρι τοῦ 1661 τὸ ἀνάκτορον τοῦ βασιλέως ἔφερε ὕελους μόνον εἰς τὰ ἀνώτερα αὐτοῦ διαμερίσματα, εἰς δὲ τὰ κατώτερα και ἰσόγεια αἱ θυρίδες ἦσαν ἐντελῶς ζυλναι, και ἠνοίγοντο ὀσάκις ἐπρόκειτο ν' ἀνανεώσασιν τὸν ἀέρα.

Τέλος ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου ΙΑ' και ἐντεῦθεν χρονολογοῦνται τὰ πρῶτα ἐργοστάσια τῆς ὕελουργικῆς ἐν Παρισίῳ.

Ἡ πρώτη ἐν τούτοις κατασκευὴ τῆς ὕελου ἐγένετο ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸν δεκάτον τρίτον αἰῶνα, ἀλλὰ δὲν ἐσκεψθησαν νά τὴν χρησιμοποιήσωσιν εἰς τὰς θυρίδας. Τὸ δὲ περιεργὸν εἶναι ὅτι οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο διαφανῆ τινα οὐσίαν εἰς τὰς θυρίδας τῶν Οἰ δὲ Ρωμαῖοὶ ἱποῖον χρῆσιν μαγνήτου, διαυγοῦς, ἀλαβάστρου, ἢ ἐκ τοῦ εἶδους ἐκείνου τοῦ γόφου ὃν οἱ λατόμοι καλοῦσι κατοπτροειδῆ.

Οἱ ὕελοπλάκες ἀναφέρονται τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Lactance ἀποβιάσαντι τῷ 325 ἀλλ' ἀνεκαλύφθησαν εἰς Πομπηίαν και Ἡράκλειον τῆς Ἰταλίας ὕελναι ἐσχάρα σχεδὸν ἀνέπαφοι, ὅπερ ἀποδείκνυσιν ὅτι ἐγένετο τούτων χρῆσις ἐπὶ τῶν πρώτων αὐτοκρατορῶν, εἰς περιστάσεις και μέγαρα ἐξαιρετικῶς.

Κατὰ τὸν δεύτερον αἰῶνα ἡ ὕαλος ἦτο τοσοῦτον ἀραιῶς διαδεδωμένη, ὥστε τὰ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα τῆς Ρώμης διετίθεντο ἐτι κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα. Τὸν ἐπόμενον ὅμως αἰῶνα τὰ πάντα μετεβλήθησαν, διότι οἱ χριστιανοί, πρὸς οὐς ἐπετράπη ἡ ἐλευθερία ἐξάσκησης τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν λατρείας, μεταχειρίσθησαν τὴν ὕελον εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν. Τὸ ἔθος τοῦτο εἰς Ἰταλίαν λαβὸν τὴν ἀρχὴν του, εἰσῆχθη βαθμυδὸν εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Εἰς Ἀγγλίαν εἰσῆχθη τὸν Τον αἰῶνα, και ἐτη τινα βραδυτέρον εἰς Γερμανίαν ὑπὸ τῶν Ἀγγλων ἱεραποστόλων.

Μετὰ τὰς ἐκκλησίας, ἡ χρῆσις τῆς ὕελου μετεδόθη εἰς τὰ ἰδιωτικὰ οἰκοδομήματα, πλὴν ἡ πρόοδος αὕτη ἐγένετο τοσοῦτω βραδείως, ὥστε κατὰ τὸν 17 αἰῶνα δὲν εἶχεν ἐτι ἐντελῶς γενικευθῆ εἰς τὰς μᾶλλον πεπολιτισμένας χώρας τῆς Εὐρώπης, ἦτοι εἰς Ἀγγλίαν και Γερμανίαν.

Αἱ πρῶται ὕελοι, ἃς μεταχειρίζοντο, ἦσαν κηρωματισμέναι, διότι ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ κατασκευὴ τῆς λευκῆς ὕελου ἦτον ἐτι δυσκατόρθωτος, και ἀγνωεῖται ἡ ἐποχὴ τῆς ἀρχῆς τῆς. Ὑποτίθεται ὅμως ὅτι ταύτην ἔλαβε κατὰ τὸν 14 αἰῶνα.

Αἱ πρῶται ὕελοι ἀρχῆθεν κατασκευάζοντο μικρῶν διαστάσεων, συνεδρον δὲ ταύτας ἐν ἀνάγκῃ διὰ μεταλλικῶν συνδέσεων.

Μεγάλων διαστάσεων ὕελοπλάκες ἤρχισαν νά κατασκευάζωσι κατὰ τὸν 16 αἰῶνα, πλὴν μόλις διεδόθησαν αὐταὶ κατὰ τὸν 17· ἢ δὲ ἐν γένει βιομηχανία τῆς ὕελου, ἂν και ἀρχαιοτάτη, σημαντικῶς προόδους ἐποήσαστο μόλις κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους τοῦ 19 αἰῶνος.

Εἶναι γνωστὸν πῶς ὁ Πλίνιος διηγεῖται τὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ὕελου.

Ἐμποροὶ Φοίνικες ἄλκυονίου κατελθόντες εἰς τὰς ὄχθας

1) Κοιν. μαρμάσι, ὀρυκτὸν συγκείμενον ἐκ λεπτῶν διαφανῶν φύλων ἐπιφανείας λαμπρᾶς, λευκῆς ἢ ὀχρεᾶς, ὑποπρασίνου ἢ ἱριδοειδοῦς.

τοῦ ποταμοῦ Βέλος, ἐν Συρίᾳ, ἠθέλησαν νά ἐτοιμάσωσι τὸ φαγητόν των. Ἐπειδὴ δὲ ἐστεροῦντο λίθων, ἵνα σπρήξωσι τὰ δοχεῖα των, μετεχειρίσθησαν τεμάχια σόδας τὰ ὀποῖα μετεκόμισαν ἐκ τοῦ πλοίου των. Κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ φαγητοῦ, τὰ τεμάχια ταῦτα τῆς σόδας ἀναμιχθέντα μετὰ τῆς ἀμμου διελύθησαν και μετεσχηματίσθησαν εἰς ὕγραν οὐσίαν. Τοιαύτη εἶναι, λέγει ὁ ἱστορικὸς λατίνος ἡ καταγωγή τῆς ὕελου, πλὴν οἱ σοφοὶ τῆς σήμερον θεωροῦσι τοῦτο μῦθον, διότι και μὲν βεβαιούται, ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τῆς ὕελου εἶναι ἀρχαιοτάτη, πλὴν τὰ πολυαριθμὰ εὑρεθέντα ὀμοιώματα, ἅτινα εἰσι καταθειμένα παρὰ τοῖς διαφόροις εὐρωπαϊκοῖς Μουσεῖοις, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς ὕελου ἦτο γνωστὴ παρὰ διαφόροις λαοῖς τῆς ἀρχαιοτάτης, ἰδίως τοῖς Αἰγυπτίοις, οἵτινες εἶχον φθάσει εἰς βαθμὸν τελειότητος, ὃν οἱ νεώτεροι πολὺ βραδυτέρον ἔφθασαν και οὐδέποτε ἐτι ὑπερέβησαν. Καὶ ὄντως ἡ Αἰγυπτιακὴ ὕελουργία, και τῇ ἀπομυμήσει ταύτης ἡ Ἑλληνικὴ και εἶτα ἡ Ἰταλικὴ, παρεσκεύαζε τὴν ὕελον κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον, ὡς γίνεται σήμερον.

Ἡ ὕαλος εἶναι οὐσία ἀδιάφθορος. Τὰ λείψανα ταύτης δύναται και πάλιν νά διαλυθῶσι, ἑκατοντάκις και πλέον, και ἴσως πίνωμεν ἐν κλύθαις ἢ διαβλέπομεν διὰ μέσου ὕαλοπινάκων, ὃν χρῆσιν ἐπίοιον πρότερον οἱ ἀρχαῖοι.

Φρίκ.

Η ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΑ ΒΑΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Κατὰ τὸ εἰκοστὸν πρῶτον συνέδριον τῆς γερμανικῆς ἱατρικῆς Ἐταιρείας, ὅπερ τελευταίως συνεκροτεῖτο ἐν Βερολίῳ, συνεζητήθη, ἐπὶ μακρὸν και εἰδότης, ἡ βαρύτης τῶν ἐν πολέμῳ τραυμάτων, τῶν ἐκ τῶν νέων ἐν χρῆσει, εἰς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς στρατοὺς ὀπλων, προερχομένων. Ὅπως φυσικῶς, ἐπὶ πολὺ ὀμίλησαν περὶ τῶν βλημάτων, οἷς ποιοῦνται χρῆσιν ταῦν αἱ Γαλλικαὶ και Γερμανικαὶ στρατιαί. Πλείστοι χειρουργοί, ἐκ τῶν πέραν τοῦ Ῥήνου, προσήλθον ὀπως ἀποφέρωσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν πολυαριθμῶν δοκιμασιῶν των, τῶν ἐπὶ τῶν ζῶων και ἐπὶ τῶν πτωμάτων γεγεννημένων. Ὡς εἰκόσ, τὰ συμπεράσματα τῶν ἐαυτῶν σπουδῶν εἰσι περιβλημένα δι' ἀληθοῦς ἐνδιαφέροντος. Ἄλλως ἐν Γαλλίᾳ τὸ οὐσιώδες τοῦτο ζήτημα ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον ἀξιολογησῶντων ἔργων τῶν κκ. Delorme, Chauvel και Hubart, οἵτινες ἐδημοσίευσαν, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, περισπούδαστα ἔγγραφα. Ἐκ τῆς συζητήσεως δὲ τοῦ ἐν Βερολίῳ συνεδρίου προκύπτει, ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν σφαιρῶν τῶν Γαλλικῶν και τῶν Γερμανικῶν ὀπλων προερχόμενα ἀποτελέσματα κατ' οὐδὲν οὐσιωδῶς διαφέρουσιν.

Ὁ ἱατρός Bruns de Tübingen κατήρξατο τῆς συζητήσεως ἐν τῷ τελευταίῳ συνέδριῳ καταφθᾶς ἐκεῖ μετὰ τὸ σύνολον τῶν διακοσιῶν και πλείον πειραμάτων του. «Ἐπὶ 1,800 μέτρων Γερμανικῆς τῆς σφαιρας, ἀφου διαπεράσῃ μεταλλικὴν τινα πλάκα, 12 χιλιοστομέτρων, δύναται νά διατρυπήσῃ ἔτερον πλάκα, πάχους 2 χιλιοστομέτρων, κειμένην χίλια βήματα μακρυτέρον». Ἄλυσιτελὲς ὅθεν καθίσταται εἰς τὸ μέλλον νά θαρρήσῃ τις ἐπὶ τοὺς θυρεοὺς, ἢ ἐπὶ τὰ ἀμυντικὰ μέσα πρὸς ἐκμηδένισιν τῶν βλημάτων, καθότι μία μόνη τῶν σφαιρῶν τούτων δύναται νά διαπεράσῃ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως, καθ' ἣν αὕτη ἐβλήθη, τρεῖς, τέσσαρας και πέντε διαδοχικῶς ἀνθρώπους. Προστέθητω εἰς τοῦτο ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν φυσικῶν τὰ ὀποῖα ἕκαστος στρατιώτης μετ' ἑαυτοῦ φέρει, ἡ χρῆσις τῶν ἐπαναληπτικῶν ὀπλων, ἅτινα καθίστασι μᾶλλον ταχέαν τὴν πυροβολήσιν, ἢ χρῆσις τῆς ἀκάπτου πυρίτιδος, ἥτις ἐπιτρέπει νά κρυβῆ τις τέλεον και συνεπῶς κάλλιον νά εὐθυθάλῃ τοὺς πυροβολισμοὺς του, και ἐξῆτε λαμπρὸν ἀπεικόνισμα τῶν φρικῶν καταστροφῶν, αἵτινες

κατά τον προσηγή πόλεμον, ἀναμένουσι τὰς στρατιάς.— Ἄλλ' ὅλα ταῦτα, κατὰ τὸ λέγειν τῶν γερμανῶν χειρουργῶν, εἰσι τὰ ἱατρικὰ μέρη τῶν βλημάτων τούτων.— Ἐξ ἐναντίας φαίνεται, ὅτι κατὰ μόναν ἐξετάζονται αἱ νέα σφαῖραι θέλουσι εὐρεθῆ ἤττον ἀνθρωποκτόνοι, ἢ αἱ ἀρχαῖαι.— Ἡ γνώμη αὕτη ἀποσπᾶται ἐκ σειράς γεγονότων ἀποδείξιμων ἤδη, παρ' ἡμῖν, παρὰ τοῦ κ. Delorme.— Τὸ πάλαι ἡ μολύβδινος σφαῖρα παρεμορφώτο καὶ συντριβέτο, ὃ δὲ προερχόμενος παρ' αὐτῆς πόρος, ἐπί τινος σανίδος, ἐφαίνετο τετράκις μεγαλειότερος, κατὰ τὴν διάμετρον, ἀπὸ τῆς σφαίρας. Ἐπὶ τῶν τιτρωσκομένων, ἄρα, ἀνάλογοι βλάβαι ἐπὶ ἤρχοντο, καθόσον σχεδὸν πάντα τὰ διὰ τυφελίου τραύματα εὐρίσκοντο κατακεκομμένα, τὰ δὲ στόμια τῆς ἐαυτῶν ἐξόδου παρήκον τὸ σχῆμα χώνης, ἐν ᾧ ὁ σκολιὸς πόρος, ὃ ὑπὸ τοῦ βλήματος παραγόμενος, ὦν κατὰ τὴν διάμετρον τριπλάσιος τῆς τῆς σφαίρας, περιέβλαπτε πλείωτερα ὄργανα καὶ ἐξέθετε μᾶλλον τὸν τραυματίαν εἰς ἐκτεταμένας διαταράξεις καὶ εἰς βαρείας αἱμορραγίας.

Ἄλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τὸ ὅλον. Διότι ἐν τῷ μετ' ἀκανονίστων χειλέων ὑπὸ τῆς σφαίρας, σχηματίζονται τούτω πόρῳ, ἐνθα βᾶκη ἐνδομάτων ἐκ φύσεως σηπτικῶν ἐδύναντο ἐνίοτε νὰ παρασυρθῶσιν, ἀνεπτύσσεται πύσις εὐκόλως. Ἐν ταύτῃ περιπτώσει, αἱ τοῦ τραύματος πύσεις ἐγίνοντο ἀτελέστατα, συνεπῶς, ἡ ἀναπτυσσομένη φοβερά πναιμία κατεδίκαζεν εἰς θάνατον εἴτε ἐν τοῖς φορητοῖς, εἴτε ἐν τοῖς μονίμοις νοσοκομείοις, τοὺς ἀτυχεῖς τραυματίας, ὦν τὴν ζῶην ἐφείσθησαν, ἤδη, αἱ σφαῖραι ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Διὰ τῶν νέων ὁμοῦ ὅπλων τὰ πράγματα ὅλως ἠλλάξαν.

Ἡ μεταλλικὴ ἀμφίεσις, ἣν τὰ βλήματα φέρουσιν, ἐμποδίζει τὴν συντριβὴν τοῦ μολύβδου καὶ οὕτως ἡ διάμετρος τοῦ τραύματος μόλις φθάνει ἐκείνην τῆς σφαίρας. Ἄλλ' ἐκτός τούτων, τὰ μαλακὰ μέρη δὲν θὰ ἠδύναντο. μετὰ τὴν δι' αὐτῶν διόδον τῆς σφαίρας, νὰ συμπέσωσι πρὸς ἄλληλα, ἀποκλείοντα οὕτως, ἐξ ἐνός μὲν τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἐξωθεν ἀέρος, ὅστις καθίσταται αἰτία μολυσμοῦ, ἐξ ἄλλου δὲ διευκολύνοντα τὴν πῆξιν τοῦ αἵματος ἐνός τραυματικῆς τινος πόρου μικρᾶς διαμέτρου; Τοιούτω τρόπῳ τὰ πράγματα καθίστανται εὐνοϊκώτερα, ὡς ὁ κ. Reger (de Hanovre) δὲν διστάζει νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ τῶν νέων ὅπλων ἐφευρέσις ἐστὶν ἀληθῆς πρόοδος τῆς ἀνθρωπότητος, καθότι ταῦτα καθίστανται ἐπικτὰ εἰς πολλὰς χιλιάδας τραυματιῶν τὴν παρὰ ταῖς οἰκογενεῖαις τὴν ἐπάνοδοσιν, ὡς μελῶν δυνάμεων ἐφεξῆς νὰ δράσωσι καὶ οὐχὶ ἀναπήρων.

Ἀπὸ τίνος χρόνου, ἡ ἀξιωματικὸν ἐγκαθίδρυσις τοῦ ἀσύλου τῶν Ἀπομάχων ὑπέστη πλείστας κατηγορίας, ὀνομασθεῖσα μάλιστα καὶ κατοικία τῶν ἀναπήρων, καθότι οἱ ἀτυχεῖς τοῦ ἀσύλου τούτου κοινῶς, μόλις κατορθῶσι νὰ περιπατῶσι ὑπὸ τὰ δένδρα τῆς ὁμωνύμου πλατείας.

Διὰ τοῦ νέου ὁμοῦ ὅπλου Lebel, πάντες οἱ τραυματίαι ἢ ἀποθνήσκουσιν ἢ ἀναζῶσιν, οὕτω δὲ ὁ γηραιὸς αὐτοκράτωρ, ὅστις κοιμάται τὸν αἰώνιον ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ ἀσύλου τῶν ἀπομάχων, δὲν θ' ἀκούσῃ πλέον τ' ἀνάμοια τῶν βᾶκτρων βήματα, καθὼς καὶ τὰ τῶν ζυλίνων κνημῶν ν' ἀντηχῶσιν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων διαδρομῶν.

Συμφώνως τῷ κ. Delorme καὶ κ. Bruns de Tübingen δις μανθάνομεν, ὅτι τὰ νέα βλήματα ἐπὶ ἀποστάσεως 300 ἢ 400 μέτρων προξενοῦσι φρικτῶδη ἀποτελέσματα. Ἐν τούτοις οἱ ἄνω βηθέντες περιορίζονται μόνον εἰς τὸ νὰ ὀνομάζωσι τὴν ἀπόστασιν ταύτην ζῶνην ἐπικίνδυνον ὄηλ. ζῶνην, ἣτις ἐστὶν ἡ μεταξὺ δύο σωμάτων μεγίστη ἀπόστασις. Τὰ φρικτῶδη ὁμοῦ ἀποτελέσματα συνίστανται εἰς τὰς τῶν ὁσῶν παρασχίδας, εἰς τὰς τῶν νεφρῶν ἢ τοῦ σπληνὸς βήξεις καὶ εἰς τὰς καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις συντριβῆς τῆς κρανιακῆς θήκης κ.λ.

Τὸ ἀληθές εἶνε, ὅτι ἐν ταῖς περιλαμβανομέναις ζῶναις μετὰξὺ 4 καὶ 800 μέτρων, καθὼς καὶ μετὰξὺ 8 καὶ 1200, τὰ τραύματα εἰσὶν ἤττον ἢ ἄλλοτε σοβαρά. Ἄλλὰ τὰ νέα βλή-

ματα ἐξικνούνται ἀπὸ 1200 ἕως 2000 μέτρα. Καθ' ὅλην λοιπὸν τὴν μακροκρουμένην ταύτην διαδρομὴν, αἱ ἄλλοτε ἐν χρεῖαι σφαῖραι ἀπέβαλον τὸ μείζον μέρος τῆς διαπεραστικῆς αὐτῶν ἰσχύος, ἐν ᾧ σήμερον δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ, καθόσον ἡ σφαῖρα Lebel, παραδ. χάριν, προξενεῖ εὐκόλως πληγὰς θανασίμους.

Ἐξ ὧν λοιπὸν τῶν πειραμάτων τούτων, τί δύναται τις νὰ ἐξάξῃ ὡς συμπέρασμα; Τὸ ζήτημα ἐστὶ λίαν δύσκολον πρὸς λύσιν. Ἐν τούτοις τόσον παρ' ἡμῖν, ὅσον καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς ἐστὶ συμφώνως παραδειχθέντων, ὅτι ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης μένουσιν πλείωτεροι ἢ ἄλλοτε θανασίμως τετρωμένοι. Τοῦτο δ' ὀφείλεται τὸ μὲν εἰς τὴν τελετοποίησιν τῆς πολεμικῆς καὶ τὴν ταχύτητα τῶν πυροβολισμῶν, τὸ δὲ, πρὸ πάντων, εἰς τὴν μείζονα διαπεραστικὴν δύναμιν τῶν νέων βλημάτων. Ἐν τούτοις παρηγορεῖται τις, ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ τῶν τραυματιῶν θεραπεία ἐπιτυγχάνεται τὴν σήμερον καλλίτερον καὶ ταχύτερον ἢ ἄλλοτε.

Fr. Charmy.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΕΡΩΝΗ

Ἡ κυρία μετὰ τὰς Καμελίαις.

Ἡ πόλις τῶν Πατρῶν καλοῦ ἠμῶρισε ἐφέτος θιάσου, οὐτινος τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον ἀπασχολεῖ ἀπὸ μὲν ἢ μᾶλλον συγκινεῖ ὅμιλον τινα αὐτόθι μετ' ἀκαθέκτου ζήλου περὶ τὰ θεατρικὰ ἐνδιατρίβοντα. Διὰ τὸ θέατρον τῶν Πατρῶν ἡ ἐμφάνισις τῆς δεσποινίδος Βερώνης ἦν ἀπόκτημα, ὅπως διὰ τὰς Ἀθήνας εἶνε ἕτερα πρωταγωνίστρια, καλλιτέχνης, ἣτις τὰς ἐφώτισα διὰ τῆς ἀληθοῦς τέχνης καὶ τὰς συνήρπασε διὰ τοῦ δικαίου θριάμβου. Παρσιδημόντες ἐκεῖσε ἐσχάτως, ἠθελήσαμεν οὐ μόνον ἐκ τοῦ σόνεγγυς ν' ἀντιληφθῶμεν τῆς ἀξίας τῆς οὕτω φημιζομένης ἠθοποιῶν καὶ ἐκτιμήσωμεν τὸ τυχὸν ὑπάρχον δραματικὸν αὐτῆς τάλαντον, ἀλλὰ καὶ δημοσιογραφικῶν νὰ ἐκτελέσωμεν καθήκον ἀναγράφοντες, ἀπὸ προσωπολήπτου περὶ αὐτῆς κρίσεις, σχετικὰς καὶ ἀπολύτους, ἀφοῦ μάλιστα ἡ Ἀθηναϊκὴ σκηνὴ πρόκειται κατ' αὐτάς, νὰ τὴν δεχθῆ καὶ τὴν υποβάλῃ.

Τὴν δεσπ. Βερώνη εἶδομεν εἰς τὴν «Κυρίαν μετὰ τὰς Καμελίαις». Τὴν συμπῶσιν ἐθεωρήσαμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀτυχεστάτην, διότι καθ' ἡμᾶς, ἤτο τολμηρὸν νὰ πρωταγωνισθῆ ἐν δράματι ὅπερ γνωστὴ καλλιτέχνης ἀνήγαγεν εἰς τὸ κορυφωμα τῆς τέχνης, ἠγγλάσεν, ἐξιδανικεῖεν. Ἄλλὰ καὶ ἡ σύγκρισις ἤτο ἐναργέστερα, μᾶς εἶδιδετο δ' οὕτω ἀρίστη εὐκαιρία ὅπως συγκεκριμένως, σαφῶς καθορίσωμεν τὰ ὅρια τῆς ἐπιτυχίας, κρίνωμεν τὴν δύναμιν τῆς δράσεως, τὴν λεπτότητα τῆς ὑποκρίσεως, τὴν λάμψιν ἐκτιμήσωμεν τοῦ καλλιτεχνικοῦ σπινθήρος, τοῦ κατὰ τὰς συχνὰς διαβεβαιώσεις τῶν Πατρῶν κριτῶν τῆς, ἢ μᾶλλον ἐνός ὑπὸ ποικίλας ὑποστάσεως, ὑπολανθάνοντος ἐν αὐτῇ. Οἱ εἰλικρινεῖς οὗτοι κόθοι μου τὴν ἐσπέραν ἐκείνην οὐδαμῶς ἐπληρώθησαν· ἀλλὰ καὶ δὲν ἀπεγοητεύθημεν· εἶδομεν γῆν, προσπάθειαν, θέλησιν. Ἐλπίσωμεν—ἀν καὶ ἡ ἐλπίς τόσον συχνὰ ἀπατᾷ—ὅτι θὰ εἶδωμεν οὐρανόν, φῶς, τέχνην.

Βεβαίως ἡ δεσποινὶς Βερώνη δὲν ἐγεννήθη καλλιτέχνης· εἴαν γίνῃ, ἡ τιμὴ θὰ ἦνε μεγαλειότερα δι' αὐτήν, ἢ ἐκτίμησις τοῦ κοινοῦ θερμότερα, ἐνθουσιώδης ἢ κριτικὴ, ἢ τῶν πραγμάτων καὶ μὴν ἐχομένη. Τὴν τελευταίαν ταύτην αὐστηρὰν σήμερον δεκνυμένην δὲν θεωροῦμεν ποσῶς ὡς ἀπεθάρρυνσιν· ἀπ' ἐναντίας ὡς τὸ μόνον βελτιώσεως καὶ φιλοτιμίας μέσον, ἀφοῦ ἡ ἀγαθὴ ἠθοποιὸς ζητεῖ, ποθεῖ ν' ἀναδειχθῆ. Δὲν ὤκησαν, καὶ πάλιν τὰ θεωρητικὰ κρόταλα τῆς κενοφημίας νὰ ἐπισείσωσιν ἀγαλλόμενοι οἱ ἐνθερμοὶ θαυμασταὶ τῆς· καὶ τοὶ ἡ κρίσις αὐτῶν ἀναμφιβόλως πολὺ δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ, διότι τὸν βαθμὸν τῆς υποκριτικῆς ἰκανότητος δὲν δύναται νὰ σταθμίσει πρῶτην φορὰν καὶ ἀσυγκρίτως βλέποντες διερμηνεύσαντες τὸ δράμα, οὐδέποτε δὲ πρότερον ἀπὸ τὸ πρόσωπον τὸ ἐνσαρκωθὲν τὸν χαρακτήρα τῆς Μαργαρίτας, ἐν τούτοις πολὺ ἐπεθυμοῦμεν ἀντὶ τῶν συνήθων ἀριστολογικῶν νὰ ἐξέθετον λεπτομερεῖς ἐξ ἐκάστης σκηνῆς κρίσεις. Καθότι διὰ μίαν

Η ΟΡΦΑΝΗ
(Καλλιτεχνικὴ ἀναδημοσίευσις)

ήθοποιον πολλά εγγύγυα παρέχουσαν υφαιώνου μέλλοντος, λίαν επικινδύνους θεωρούμεν τας προς ανάδειξιν της βεδισμένης ρεκαλάμας. Ημείς θα την παρακολουθήσωμεν σκηνήν προς σκηνήν, ίνα τρανότερον πιστωθή η αλήθεια.

Εν τή α'. πράξει υπήρξε ψυχρά και υπέρ το δέον σοβαρά, ενώ η Μαργαρίτα πριν άγαπήση τον Άρμάνδου αντιπροσωπεύει τον χαριέστερον, τον απελευθερωτήν, τον ε ευθεριώτερον χαρακτήρα. Η συγχή διασταύρωσις των βραχιόνων καθ' ην στιγμήν αισθάνεται του πάθους την άρπύνην, ηρμοξεί μάλλον εις νεαράν κόρην δειλήν, σκεπτικήν, η εις γυναίκα εξοικειωμένην προς τα παράφορα αισθήματα. Τας λέξεις δεν τονίζει, άλλα μάλλον απαγγέλλει μετ' επιτηδεύσεως μειούσης την έντύπωσιν ην προκαλεί η έκφρασις του προσώπου. Διά να έκφραση δε περιπαθίαν, δεν όνεί να καταφύγη και εις παιδικήν άπομίμησιν.

Εν τή β' πράξει, άνταξία της πρώτης, η αυτή επιφυλακτικότης ως προς την έκδήλωσιν του πάθους φαίνεται θυμωμένη, άγνοούμεν δε ο θυμός αν έχη σχέσηιν με την παιζομένην σκηνήν. Τας ώραιότερας έκφρασεις εκ κακής συνηθείας συνοδεύει δι' υπερβολικής κινήσεως της κεφαλής, οιονεί άντλούσα την έπιβεβαίωσιν των λόγων της εκ ταύτης. Τούτο εις μίαν καλλιτέχνην δεν επιτρέπεται, όπως άσκοποι και άψυχολόγοι αι συχοί επί του άνακλιτρου άνακινήσεις, καθ' ην στιγμήν υποίθεται, ότι άρπυσιται εις την έκδήλωσιν του αισθήματος του έρωτος αυτήν Άρμάνδου διά των σκέψεων άς ανέλιττει δεν συγκινεί. Το τέλος της β' πράξεως εινε εξ εκείνων των σκηνών, καθ' άς δύναται μία καλλιτέχνης να έπιδείξη όλην την τέχνην της. Όταν λαμβάνη την έπιστολήν του κόμητος, και άφου την παρατηρεί και άμφορρεί εις σκεπτομένη, την σχίζει μετ' άποράσεως και δι' άποτόμου κινήσεως ρίπτεται περιπαθώς εις τας άγκάλας του Άρμάνδου, δείκνυται το πρώτον ήντελεστέρα έκφρασις του έρωτος, παραδιδόμενης της γυναικός πλέον εις τας τύχας τούτου. Η κ. Παρασκευοπούλου την σκηνήν ταύτην παίζει άπαραμίλλως, τελείως, εν φυσικότητι σπανία η δεσποινίς Βερώνη δυστυχώς ήμισα ψυχολογήσασα, ρίπτεται υπερβολικώτατα, άπολόουσα εκ των χειλέων ως κεραυνόν το όνομα του Άρμάνδου, ενώ όφειλε να συγκεντρώση όλην την όρμην της καρδιάς της και την μεταδωση εις το κοινόν δι' άνασπλάστου στροφής και περιπαθώσεως προς τον πλησίον της Άρμάνδου.

Εις την γ' πράξιν η εμφάνισις της Μαργαρίτας άπανερχημένης εκ του κήπου δεν κάμνει καμμίαν έντύπωσιν· δεν ήθέλησε να μιμηθή την κ. Παρασκευοπούλου, ήτις διά μίας μόνης λέξεως δίδει χάριν και ζωήν εις την ώραιαν εικόνα, ήτις διαγράφεται εις το βάθος της σκηνής. Άλλ' εάν η δεσποινίς Βερώνη δεν δύναται να ήνε δημιουργική εν τή ύποκρίσει, ήδύνατο διά τινος κινήσεως, δι' ήσσανος επιβλητικότητος να προκαλέση έντύπωσιν τινα. Έκτός τούτου η Μαργαρίτα φέρει έσθήτα λεπτωτάτην, ελαφράν, προδίδουσαν τί το αϊθέριον, το νεφελώδες, όπως ο συγγραφεύς ύποδηλοί θέταν μετ' όλίγον εις το στόμα αυτης την φράσιν:

«Περιβεβλημένη λευκήν έσθήτα άφίμαι δι' άκατιού εις την διάκρισιν του άνέμου, λευκή ως σιάα». Η δεσπ. Βερώνη ούδωλως έλαβε τούτο ύπ' όψει. Καλώς έπαίξε, κατά την μετα του πατρός του Άρμάνδου συνάντησιν της. Εν τώ μέρει τούτω είδωμον εινε ήθοποιός άξία μέλλοντος. Όταν μετά την παράκλησιν του πατρός όπως άποχωρισθή του Άρμάνδου σκέπτεται μεταξύ έρωτος και καθήκοντος, φαίνεται από στήθους άπαγγέλλουσα έπιτυχώς μέν, άλλ' όχι και ως καλλιτέχνης. Άλλ' όταν άναλογίζεται το παρελθόν και βλέπει καταρρούσας τας περι του μέλλοντος έλπίδας της, η δεσποινίς Βερώνη ύψούται κάπως. Όταν συγκινείται και κλαίη έπιτυγχάνει εξαίρετως, η δε γ' πράξις εινε μεστή τοιούτων συγκινήσεων. Η συγκινήσις της δεν προκαλεί ρίγος, άλλα συγκρατεί, ήδώνει. Επίσης καλώς έπαίξαν εις την εμφάνισιν του Άρμάνδου, ως και όταν μετ' όλίγον τον έγκραταλείπει. Η σκηνή αυτή υπήρξεν η μόνη λάμψις της όλης δράσεως της, ενώ εις το δράμα τούτο μία καλλιτέχνης, μία νέα Παρασκευοπούλου, δύναται να ήνε φωτεινή άπ' άρχής μέχρις τέλους. Μας μετέφραεν ο έποχωρισμός της ως Μαργαρίτας εις Αθήνας μās άνέμνησε την μοναδικήν κ. Παρασκευοπούλου, την γλυκείαν και συμπαθεστάτην Μαργαρίταν, ην την στιγμήν εκείνην άναπαρίστα ο νοός ημών. Όταν κλαίουσα μειδιά, το πρόσωπον της εν Πάτραις πρωταγωνιστριάς καταγράφεται ύπό του φωτός της έπιτυχίας, άποδιδούσης κατά την άναχώρησιν της δια της έκφράσεως τα συμμική αισθήματα του παρόνου, της έγκραταλείψεως, του έρωτος, της ανάγκης. Εις την δ' πράξιν υπήρξε μετρία. Ουδέν υπήρξεν άνωτερον της κοινής έντύπωσεως. Όταν ο Άρμάνδος ένώπιον των άλλων τή ρίπτεται κατά πρόσωπον τας σκαίστερας προσβολάς, τας πλέον έπονεϊδίστους ύβρεις, αυτή σκέπτεται Στωϊκώς!

Άλλ' εις την ε' πράξιν άνεμένομεν να την ιδώμεν, ίνα όριστικήν πλέον εκφέρωμεν κρίσιν, καίτοι τα προηγουμένα ήγγυώnton περί των παρεπομένων. Η ε' πράξις αποτελεί το κέντρον της άναδείξεως· εινε ο καθ' αυτό ρόλος, η λυδία λίθος της ικανότητος, το στεφάνωμα του δράματος. Εις την πράξιν ταύτην δια να κρίνωμεν την δεσποινίδα Βερώνην, πρέπει να λησμονήσωμεν παντελώς την κ. Παρασκευοπούλου. Η πρωταγωνιστρια του Πατράϊκου Παραδείσου ένεφανίσθη ως κοινή άσθενής, η μάλλον ως άναρρώνουσα. Η όψις της δεν ήτο φθισική, διότι ουτε ίσχυοτέρα, ουτε ώχροτέρα εινε της κ. Παρασκευοπούλου. Η φωνή της ήτο στεγανή, άλλα πολλάκις καθίστατο ζωηρά. Εήχει άπαξ μόνον και εν άρχή, ενώ η Μαργαρίτα εφύσκειται εις το τελευταίον στάδιον της νόσου, ως διακηρύττει ο ιατρός και άποδεικνύει ο ταχύς θάνατός της· έπρεπε όθεν να δειχθή πλέον εξηντήλημένη, πλέον άγονος. Η άνάγνωσις άμφοτέρων των έπιστολών υπήρξε ταχεία, ως να την έβίαζε τις· δεν έφαινετο η φωνή εξερχομένη εκ καταστραμμένων στηθών η άγωνία, η όσπνοια άσθενέσταται, μόλις αντιληπταί τα βήματά της σχεδόν ακλόνητα. Όταν τή άγγέλλεται η έλευσις του Άρμάνδου παίζει ως η κ. Παρασκευοπούλου περίπου άλλ' όταν εισέρχεται ούτος λησμονεί και πάθημα και ώχρητητα και εξάντλησιν, και τρέχει κυριολεκτικώς και ρηγγύει φρικώδεις άνακραυγάς και άντι να πείση άτονώτατα εις τας τεινομένας άγκάλας του Άρμάνδου, αυτή τον έναγκαλίζεται παραφύρως· άντι δε ο Άρμάνδος τότε να προλάβη άνδεχομένην πτώσιν, άναγκάζεται να στηρίξη έαυτόν. Όταν καθήται εις το άνακλιτρου διατηρεί τας δυνάμεις της· όταν έγειρεται δια να ένδυσθ, ουδεμίαν γεννή έντύπωσιν. Άργότερον δε ενώ πνίγεται εκ συγκινήσεως ο Άρμάνδος, αυτή η ύποτιθεμένη ως ψυχορραγούσα, ένεχει άκμαία τα στοιχεία της ζωής.

Τελευταία άναλαμπή έπιτυχίας της δεσποινίδος Βερώνης εινε όταν πίπητ νεκρά. Ητο βεβαίως άποτόμος η πτώσις άλλ' εν γένει έπιτυχής. Η πτώσις την ύψωσεν.

Ίδού εν ταχεία σημειώσει το ένεργητικόν και παθητικόν της παραστάσεως ως προς την δεσποινίδα Βερώνην. Υπεδείξαμεν τας άτελείας της, και ζωρότερον τας έπιτυχίας. Ηλπιζομεν να ένεπνεέτο πλείοτερον εκ του Άρμάνδου του όποίου το θερμώς έκφραζόμενον αισθήμα ήδύνατο να εύρη την γλυκυτέραν, την βαθύτεραν έκπληξιν εις τα στήθη αυτης ως Μαργαρίτας Η άπαγγελία της, περι ής τόσους έπαίνους εήχομεν ακούσει εν Αθήναις, ήτο ένιαχού τραγεία, έπίπλαστος, μονότονος. Το ευστροφον, η από της ήδίας εις την άδιόφορον και από της φυσικής εις την έντονον μεταλλαγή της φωνής εινε πολλαχού άναγκαίατατα. Το επί της σκηνής βάδισμά της ήτο κάλλιστον. Εις τινα μέρη άνεμνήσθημεν της κ. Παρασκευοπούλου· εις τούτο συντείνει το κομψόν άνάστημά της και τις φιλοκαλία μεθ' ής ένδύεται. Λαμβάνομεν ύπ' όψει την ελαφρυντικήν περίπτωσιν, ότι πρώτην φοράν άνεδέχθη το βάρος της διερμηνείας του χαρακτήρος της Μαργαρίτας. Άλλ' άπό μίαν «πεφημισμένην καλλιτέχνηδα, κατέχουσαν το μυστήριον της δραματικής τέχνης, δυναμένην να υπερβή και το τέλειον εις την Λεκουβέρ, κ.λ.π.» έστω και δια πρώτην φοράν, εήχομεν το δικαίωμα ν' αναμείνωμεν πολύ άνωτερον τέχνην. Δεν εήχομεν πολλας άπαιτήσεις, καίτοι οι τίτλοι δι' όν επεδύρουν την ήθοποιόν άντεπροσωπούμεν και ύποχρεώσεως προς έπιτυχίαν. Της Μαργαρίτας ο χαρακτήρ δεν εινε ως ο της Λεκουβέρ· εινε ελαστικός, ελεύθερος· η ήθοποιός η ύποκρινόμενη τούτον πρέπει να εινε έντελώς κυρία της σκηνής, πάσης λέξεως, κινήματος, έκφράσεως. Τον χαρακτήρα τούτον δεν έμελέτησε, δεν έψυχολόγησε· δεν ένεβάθυνεν εις τον σκοπόν του δράματος. Ο κ. Τσοίκας ως Άρμάνδος άριστος άνωτερος έαυτού. Απ' άρχής του δράματος εξήσφαλισε την έπιτυχίαν. Εις την ά μόνον πράξιν όταν άναχωρεί εινε υπερβολικός, εις δε την γ' τον αντιπολιτευθή η βαρεία φωνή του. Εις την γ' πράξιν άμα λαμβάνη έπιστολήν της Μαργαρίτας και όταν ρίπτεται εις τας άγκάλας του πατρός του ο κ. Τσοίκας προσέλασε φρικίαν συγκινήσεως. Φαίνεται εν τούτοις· ότι και άλλοτε παρέρησε το πρόσωπον τούτο και ότι μάλλον πλείεστας λεπτομερείας έδίδαχθη. Η δεσποινίς Βερώνη υπήρξεν ευτυχής τοιούτον έχουσα Άρμάνδον. Ο κ. Αρνιωτάκης ως πατήρ άγαν συμβουλευτικός, βαρύς ως ιεροκήρυξ, και ως άγαλμα άπεγον ιστάμενος. Πολύ καλλίτερον παίζει το μέρος τούτο εν Αθήναις ο κ. Κοτσπούλης δίδων ζωήν, ην και άκεραίαν μεταδίδει εις πάντας. Ο κ. Αρνιωτάκης ήθέλησε να φανή επιβλητικός και έχαλάρωσε το δραματικόν μέρος.

Ο κ. Παρασκευοπούλου ως Σαγρέδος εις το στοιχείον του κομικώς κάλλιστος, άποσπάσας συγχά την ευαρέσκειαν του άκρατηρίου. Ο κ. Μαυροκέφαλος λεπτότατος, αύτόχρημα Παρισιδός

ως Γάστων. Ο ύποδυόμενος τον Γουσταύον κ. Μιχαηλίδης έγελωτοποίησε την δ' πράξιν. Ένομίμεν ότι παρίστα τον Δέμιον της Ένετίας η τους «Πειρατάς» και εφώναζεν άπορήτως. Ο Βαρβίλης μετριώτατος. Ο τον ιατρόν δ' ύποδυθείς προούκάλεσε τους γέλωτας, όπως πάντοτε το πρόσωπον τούτο και εν Αθήναις δεν γνωρίζω διατι καθίσταται κομικόν.

Τοιαυτή η έκτέλεσις του δράματος. Εύχόμεθα ειλκρινώς όπως το έλλ. θέατρον πλησίον της κ. Παρασκευοπούλου ίδη λάμπουσαν νέαν καλλιτέχνηδα, την δεσποινίδα Βερώνην, ην όμως να ύψωση όπως και την πρώτην το κοινόν και στεφανώση η νίκη κηρυττομένη ουχι από των παρασκηνίων και εξ άτομικού ένδιαφέροντος δι' έπιπολαίων και κολακευτικών κρίσεων, άλλ' εξ άυστηρότερας και είδημονος κριτικής. Διά να κατορθώση όλα αυτά δεν πρέπει να βιασθή, ν' άποφύγη δε τα θεατρικά κράτατα. Μετά την κ. Παρασκευοπούλου κατέχη την τιμητικώτεραν θέσιν· άλλα δεν έννοούμεν και τους υπερβολικούς, τους παρ' άξίαν έπαίνους. Η δεσποινίς Βερώνη θα έλθη, ελπίζομεν, εις Αθήνας, και τότε θ' άποδixθή πλέον η αλήθεια των ήμετέρων σημειώσεων.

Παρεπίδημος.

ΜΑΓΝΗΤΙΚΟΝ ΠΕΙΡΑΜΑ

ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΑΝΥΨΟΥΜΕΝΟΙ ΔΙΑ ΤΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ

Επί τή ζευκαίρια των χρυσών γάμων του βασιλέως και της βασιλίσσης της Δανιμαρκίας, καθ' ην συνθηροίσθησαν εν Κοπενάγη πάντες οι συγγενείς αυτών, εν τώ στενώ κύκλω της βασιλικής οικογενείας εξετελέσθησαν ήμέραν τινα περιεργα μαγνητικά πειράματα καθ' ά ένεργον μέρος έλαβεν ο Διάδοχος της Ελλάδος και ο Τζάρος. Η δεσποινίς Βέντλευ ή νέα κόρη, παρ' η ο διασημος Κουμβερανδ άνεγνώρισε θαυμασία προτερήματα και καταπληκτικήν δεξιοτήτα εις το χειρίζειν τα μαγνητικά, ήτο η ήρωίς της συναναστροφής και εξέπληξε τους σεπτούς θεατάς της δια της έκτελέσεως σπουδαίων και πολύ περιέργων φυσικο-μαγνητικών φαινομένων, εξ ών άναφέρομεν άκολουθως τινα χάριν των ήμετέρων φιλιαναγνωστών.

Μεταξύ των άλλων πειραμάτων, η Δεσποινίς Βέντλευ έλαβε βάρδον σφαιριστηρίου, ην κρατώσα ελαφρώς δια του άκρου των δακτύλων της προσεκλήθησαν οι περιεστώτες να μετακινήσωσιν.

Ο διάδοχος της Ελλάδος προσήλθε πρώτος, προσεπάθησε να την χαμηλώση δι' όλης της δυνάμεώς του, άλλα δεν το κατώρθωσε. Προσήλθε δεύτερος ο Τζάρος, κατεγινετο και ούτος να μετακινήση τούλάχιστον εκ της όριζοντίου θέσεως της την βάρδον, άλλ' εις μάτην, δεν το κατώρθωσε και ούτος. Η ζυλίνη βάρδος εξηκολούθει τεταμένη άκάμπτως εις τας ελαφράς χείρας της διασημου μαγνητιστριάς, και πρό των ύψηλών εκείνων προσώπων, ουδέν δυναμένων κατά της άπλης θελήσεως μίας γυναίκός.

Ο Τζάρος τότε άναπατήσας η πειραχθείς ίσως επί τή αδυναμία του, έλαβε το σώμα δλόκληρον της παντοδυναμου ήρωίδος εις τας χείρας αυτου και το άνεσήκωσεν ύψηλά ως πτερόν μετά της μεγαλειτέρας εύκολίας.

Ο κ. Κουμβερανδ εξηγήσας άμέσως την περίστασιν, τοίς ειπεν, ότι η άνέγερσις έγίνετο, διότι αυτή η Δεσποινίς Βέντλευ συγκατένευσεν εις τούτο, και ότι ουδείς θα δυνηθή να άνυψώση αυτήν ουδέ κατά κεραίαν από του εδάφους, εάν αυτη δεν θελήση. Καί όντως το πείραμα επανελήφθη· ο Τζάρος Αλέξανδρος Γ'· μετά της γνωστής και ουχι κοινής αυτου βωμολαέτητος προσεπάθησε να την άνεγειρή, άλλ' έστάθη έντελώς αδύνατον να άνασηκώση το ελαφρον εκείνο σώμα ουδέ κατά εν εκατοστόν του μέτρου, άναγνώρισας τέλος την ύπεροχήν του μαγνητισμού.

Η Βέντλευ όμως έδωκε το τελευταίον δείγμα της μεγίστης αυτης όμορφος. Έλαβε μέγα κάθισμα, και άφου επ' αυτου έποθετήθησαν ο Τζάρος, ο διάδοχος Κωνσταντίνος, ο διάδοχος της Δανιμαρκίας και ο δουξ της Κουμβερανδής,

ήτοι εις αυτοκράτωρ, δύο μέλλοντες βασιλείς και εν έτομον, όπαρ και αυτό ίσως βασιλεύση ποτέ, άνεσήκωσεν αυτους ύψηλά ένω του εδάφους μετά της μιας μόνον χειρός και δια της μεγαλειτέρας εύκολίας.

Η Δεσποινίς Βέντλευ έχει ηλικίαν μόλις είκοσιδιετή· πλην τα καταπληκτικά αυτα φαινόμενα δεν όφείλονται εις αυτην και μόνην άλλ' εις τον μαγνητισμόν, ούτινος εύχαρίστως μέν βλέπομεν και θαυμάζομεν τα φαινόμενα, πλην άγνοούμεν έτι δυστυχώς τας αίτίας.

Φ. Πρίντζης.

ΤΗ, ΕΛΛΗΝΙΑΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑΙ

κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

Στο δρόμο μου μιά μέρα συναντώ λευκοντυμένη λυγερή, ώραία, στεφανωμένη σαν θεά. Την σταματώ, και την ρωτώ αν ξανανεμύν' η γραία.

Και, ναι, μου λέει, ήμουνα κ' εγώ γρηά από την πίκρα να γυρίζω δάση όρη για ναύρω σε καμιά μεριά κόρη, ω λατρευτή μου κόρη.

Αχ! και παιδεύομαι η δόλια και χτυπη με· μα μέσ' τα βάσανα, μοναχοκόρη μία μου στέλν' η τύχη και ξαναγενιέμαι με το καμάρι μου· Την λέν' Ευαγγελία.

Α. Χ. Βουραζός

ΑΔΗΘΕΙΑΙ

Βασιλεύς του κόσμου είναι η δυστυχία, διότι άπ' ότου εκτίσθη εκείνος, αυτη ένυπάρχει, κυριαρχεί. Απορον όμως, διατι ο άνθρωπος την περιφρονεί και την ύβρίζει!

Η ζωη ένεχει όντως καλλίστας στιγμάς, αίτινες μās βοηθούσι να λησμονώμεν τας άνεπανορθώτους πικρίας.

Οι άμφίβολοι χαρακτήρες πλείουσιν ως ίχθυες, ποτε προς την επιφάνειαν, ποτε προς τον πυθμένα, και ουδέποτε προς μίαν διεύθυνσιν.

Ο άνθρωπος έχει όφθαλμούς δια να βλέπη. Η δε γυνή έχει τοιούτους δια να βλέπονται.

Εις τον δρόμον της ζωής, τους λίθους, ους δέον ν' άποφεύγωμεν, είναι οι λεγόμενοι απολύτοιμοι.

Διά να ήναι τις φίλος με όλους, δέον να μη συναντάται εις την όδον ύπ' ουδενός.

Δεν τολμά τις πλέον να προσβάλη τον άπαξ συγχωρησαντα, διότι αισθάνεται το μεγαλείον της ήττης.

Φύσις.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΠΛΑΣΤΙΓΞ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΤΑΘΜΙΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ.

Ἴνα ζυγίσωμεν ἐλαφρὰ ἀντικείμενα, οἷον ἐπιστολάς, ἔριον, κτλ. ἀπαιτεῖται πλάστιγγ ἄμεμπτον λεπτότητος καὶ ἀκρίβειας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνιστῶμεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις τὴν ἀκόλουθον πλάστιγγα, κατασκευαζομένην προχείρως διὰ τεμαχίου κυλινδρικοῦ ξύλου, ὡς ἀκολούθως.

Λάβετε τεμάχιον ξύλου 30 ἑκατοστομέτρων μῆκους περίπου καὶ βοθίσατε αὐτὸ ἐν τινι ὑελίνῃ φιάλῃ φερούσῃ ἀνεκτικὸν στόμιον καὶ πεπληρωμένην ὕδατος, ἀφ' οὗ εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ξύλου σας κρεμάσθητε βάρος τι ὅπερ νὰ κρατῆ αὐτὸ ἐν τῷ ὑγρῷ μέχρις εἴκοσι ἑκατοστομέτρων, ὡς δεικνύσι τὸ ἐναντι ἡμέτερον σχῆμα. Προσαρμόσατε τότε εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ξύλου τῆ βοηθεία μικροῦ ἡλίου ἐπισκεπτήριόν τι ὅπερ θὰ χρησιμεύσῃ ὡς πινάκιον τῆς πλάστιγγος καὶ οὕτως ἔχετε αὐτὴν ἐτοίμη. Δὲν ὑπολείπεται ἢ νὰ βαθμολογήσῃτε αὐτήν. Πρὸς τοῦτο θέσατε ἐπὶ τοῦ πινακίου τρία ἡμιόβολα (πεντάρας) ἀντιστοιχοῦντα πρὸς βάρος 15 γραμμαρίων. Τότε ἡ συσκευή σας θὰ βυθισθῇ εἰς ποσότητά τινα ἐντὸς ὑγροῦ καὶ σημειώσετε διὰ μιᾶς γραφίδος τὴν γραμμὴν μέχρι τοῦ σημείου τοῦ ξύλου εἰς ὃ ἐφθασε τὸ ὕδωρ.

Ἀφοῦ βαθμολογήσῃτε τοιοῦτοτρόπως τὸ μηχανήμα σας, ἀποσύρατε τὰ ἡμιόβολα σας καὶ θέσατε ἐπὶ τοῦ πινακίου τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποῖαν ἐπιθυμεῖτε νὰ ζυγίσῃτε. Ἐὰν ἡ γραμμὴ τῆς γραφίδος τὴν ὁποῖαν ἔχετε χαράξει εὐρίσκεται ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, ἡ ἐπιστολή σας ζυγίζει ὀλιγώτερον τῶν 15 γραμμαρίων καὶ ἐπομένως ἡ ἐπιστολή ἀπαιτεῖ εἰκοσάλεπτον γραμματόσημον ἐὰν προῶρισται διὰ τὸ ἐσωτερικόν, καὶ εἰκοσιπεντάλεπτον γραμματόσημον ἐὰν προῶρισται διὰ τὸ ἐξωτερικόν· ἐὰν δὲ τούναντίον ἡ γραμμὴ τῆς γραφίδος σας εὐρίσκεται ὑπὸ τὸ ὑγρὸν, τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τῆς ἐπιστολῆς σας πρέπει νὰ εἶναι διπλάσιον.

Φ. Π.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 12 φύλλῳ αἰνιγμάτων.

171. Αἰνιγμα. Ἴωνία—Γωνία.

Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Κωνστ. Π. Οἰκονόμου ἐκ Κερκύρας, Θεόδ. Α. Δρακάκης ἐκ Σύρου, Στ. Μπράνιας ἐκ Μεσολογγίου, Περικλῆς Δ. Σάντος ἐκ Σμύρνης, καὶ Ἰω. Κ. Γρουμπός ἐκ Βραΐλας.

172. Αἰνιγμα. Ἐνώ-ρις=Ἐνωρίς.

Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Περικλῆς Δ. Σάντος ἐκ Σμύρνης, καὶ Δημ. Λαδόπουλος ἐκ Πειραιῶς.

173. Ὄθωμανικὸν πρόβλημα.

Διὰ νὰ κάμητε τὴν διανομὴν ἐν δημοσίᾳ καὶ ὅπως διαθέτει ὁ πατήρ σας, εἶπεν ὁ καθὼς, ἔφερα μίαν ἰδικήν μου

κάμηλον, ἀχρηστον μὲν εἰς ἐμὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἦτις μὲ ὑπηρετήσῃ καλῶς καὶ πιστῶς καὶ διὰ τοῦτο τὴν διαφύλαξα ἀμοιβῶν αὐτὴν ἤδη. Τὴν προσθέτω εἰς τὴν κληρονομίαν σας καὶ ἤδη θὰ ἔχητε 20 καμήλους. Λάβετε τώρα ἕκαστος τὸ ἀνήκον αὐτῷ μέρος, ἀλλὰ προσέξατε νὰ μὴ διαφωνίσῃτε, διότι οὐαὶ ὑμῖν!

Ὁ πρεσβύτερος ἔλαβε 10 καμήλους, ὁ δεύτερος πέντε καὶ ὁ τέταρτος τέσσαρας.

Τότε ὁ καθὼς τοῖς εἶπεν «Καλῶς ἐποιήσατε, ἤδη λαμβάνω ὀπίσω τὴν ἰδικήν μου, διότι παρατηρῶ συμφωνεῖτε καὶ μεταξύ σας καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πηγαίνετε εἰς τὸ καλόν. Ὁ Ἄλλ' ἄχ' εἶναι μέγας!»

Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Κ. Π. Οἰκονόμου ἐκ Κερκύρας, Θεόδ. Α. Δρακάκης ἐκ Σύρου, Στ. Μπράνιας ἐκ Μεσολογγίου καὶ Ἰωανν. Κ. Γρουμπός ἐκ Βραΐλας.

174. Ἀριθμητικὸν πρόβλημα.

$$3 \times 5 \times 7 \times 9 + 6 \times 8 + 4 + 2 + 1 = 945 + 48 + 7 = 1000$$

Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Γ. Μπράκλῆς ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Δ. Ρούσσης ἐκ Καλαμῶν.

Ἐπομένως τὸ ὑποσχεθὲν δῶρον θὰ λάβῃ ὁ πρῶτος λύτης ὁ κ. Κ. Π. Οἰκονόμου ἐκ Κερκύρας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

— Α. Κ. Κάϊρον. Ἐπιστολαὶ σας ἐλήφθησαν. Ταχυδρομικῶς σὰς ἐγράψαμεν δέοντα. — Δ. Χ. Ρουσσόκιον. Δελτάριον ἐλήφθη ἀλλὰ χρήματα οὐχὶ ἐνεργήσατε δέοντα. — Α. Π. Μαργηολαν. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Σὰς ἀπηγγέλισαμεν καὶ ἀναμένομεν ὡς γράψετε. — Η. Κ. Σῆρον. Χρήματα ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν πολὺ, ζητηθέντα φύλλα σὰς ἀπεστειλάμεν. — Θ. Β. Πάτρας. Ἐπιστολαὶ σας καὶ ἐμπεριεχόμενα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. — Α. Χ. Β. Ἀθήνας. Ποιημάτων σας ἐλήφθη ἀλλὰ βραδέως. Ἐν τούτοις ἂν δυνηθῶμεν θὰ τὸ δημοσιεύσωμεν. — Γ. Κ. Βραΐλας. Ἐπιστολή καὶ δελτάριον ἐλήφθησαν. Ταχυδρομικῶς γράφομεν ἐν ἐκτάσει. — Κ. Δ. Α. Νέαρ-Υόρκην. Ἐπιστολήν σας καὶ ποιημάτια ἐλάβομεν, ἀναμένομεν καὶ ἀποτέλεσμα ἐνεργειῶν σας. — Γ. Ρ. Σῆρον. Παρακαλοῦμεν ἀπαντήσατε εἰς τὴν τελευταίαν ἐπιστολήν μας συμφώνως ταύτῃ.

ΕΞΕΔΟΘΗ

ἐν ἰδιαίτερω τεύχει

ἡ βιογραφία τῆς ἑλληνίδος καλλιτέχνιδος

ΕΥΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

ἐν ἣ μετ' ἀκρίβειας καὶ ἀπαραιμίλλου χάριτος καὶ λεπτομερείας ἀναγράφονται τὰ τοῦ πολυδαίδαλου βίου τῆς ἐξόχου πρωταγωνιστρίας καὶ μοναδικῆς ἠθοποιῆσας ἀπὸ τῆς γενετῆς τῆς μέχρι τῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Θεάτρου Παραδείσου θριάμβων τῆς.

Πωλεῖται ἀντὶ λεπτῶν 30

ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν, τῷ Πρακτορείῳ τῶν Ἐφημερίδων, τῷ Κιοσκίῳ τῆς Πλατείας Συντάγματος κτλ.

La chronique parisienne. Revue illustrée
paraissant le Dimanche

Abonnements. Une an 8 fr. Six. mois 5 frs.

Χρονικὴ καὶ πολιτικὴ ἐπιθεώρησις. Ἠχώ τῶν Παρισίων, Φιλολογικὴ κριτικὴ, Τέχναι καὶ ἐπιστήμαι, Διηγήματα καὶ Σκιαγραφαί, Ποίησις, Οἰκονομολογικὰ καὶ ποικίλα διάφορα συνοδευόμενα ὑπὸ καλλιτεχνικῶν εἰκόνων, εἰσι τὰ περιεχόμενα τοῦ καλλίστου τούτου ὄφθλας τὰς ἐπέψεις γαλλικοῦ περιοδικοῦ, ὅπερ συνιστῶμεν τοῖς ἡμετέροις φιλαγνώσταις.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρ' ἡμῖν.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Ἀνάστη Κωνσταντινίδου, 1892—3040.